



DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA LUBELSKIEGO

Lublin, dnia 2 lutego 2026 r.

Poz. 743



WOJEWODA LUBELSKI

PN-II.4131.29.2026

Lublin, dnia 30 stycznia 2026 r.

ROZSTRZYGNIECIE NADZORCZE

stwierdzające nieważność uchwały Nr XIV/109/2025 Rady Gminy Podewórze z dnia 30 grudnia 2025 r. w sprawie określenia zasad zwrotu wydatków na świadczenia z pomocy społecznej.

Na podstawie art. 91 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2025 r. poz. 1153, ze zm.)

stwierdzam nieważność

uchwały Nr XIV/109/2025 Rady Gminy Podewórze z dnia 30 grudnia 2025 r. w sprawie określenia zasad zwrotu wydatków na świadczenia z pomocy społecznej.

Uzasadnienie

Uchwała Nr XIV/109/2025 została doręczona organowi nadzoru w dniu 7 stycznia 2026 r.

W podstawie prawnej przedmiotowej uchwały powołany został m. in. art. 96 ust. 4 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2025 r. poz. 1214, ze zm.). Zgodnie z tym przepisem, rada gminy określa w drodze uchwały, zasady zwrotu wydatków za świadczenia z pomocy społecznej, o których mowa w ust. 2, będących w zakresie zadań własnych.

Przepis art. 96 ust. 2 ustawy stanowi natomiast, że wydatki na usługi, pomoc rzeczową, posiłki, zasiłki na ekonomiczne usamodzielnienie, zasiłki okresowe i zasiłki celowe przyznane pod warunkiem zwrotu podlegają zwrotowi w części lub całości, jeżeli dochód na osobę w rodzinie osoby zobowiązanej do zwrotu wydatków przekracza kwotę kryterium dochodowego.

Zatem w art. 96 ust. 4 ustawa o pomocy społecznej upoważnia radę gminy do określenia w drodze uchwały zasad zwrotu wydatków za świadczenia z pomocy społecznej na usługi, pomoc rzeczową, posiłki, zasiłki na ekonomiczne usamodzielnienie, zasiłki okresowe i zasiłki celowe przyznane pod warunkiem zwrotu, będące w zakresie zadań własnych.

W § 2 uchwały Rada zawarła w formie tabeli postanowienia dotyczące wysokości zwrotu wydatków na świadczenia z pomocy społecznej - w zależności od wysokości dochodu osoby samotnie gospodarującej lub osoby w rodzinie.

Zgodnie z § 2 uchwały *wydatki na świadczenia, o których mowa w § 1 podlegają zwrotowi w części lub całości zgodnie z poniższą tabelą:*

| L.p. | Wysokość zwrotu wydatków określona w % w odniesieniu do odpowiedniego kryterium dochodowego wynikającego z art. 8 ust.1 ustawy o pomocy społecznej | % wysokości zwrotu przyznanych świadczeń | |
|------|--|--|--------------------|
| | | Osoba samotnie gospodarująca | osoba w rodzinie |
| 1. | powyżej 100 % - 120 % | Nie więcej niż 10% | Nie więcej niż 20% |
| 2. | powyżej 120 % - 150 % | Nie więcej niż 30% | Nie więcej niż 40% |
| 3. | powyżej 150 % - 200 % | Nie więcej niż 50% | Nie więcej niż 60% |
| 4. | powyżej 200 % - 250 % | Nie więcej niż 75% | Nie więcej niż 85% |

Analiza powyższych regulacji prowadzi do wniosku, że ustalone zasady zwrotu wydatków nie obejmują osób o dochodach powyżej 250% kryterium dochodowego określonego w art. 8 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej. Dla tej grupy osób Rada Gminy nie wyznaczyła zasad zwrotu wydatków z pomocy społecznej.

Ponadto, użycie w przyjętych regulacjach zwrotu „nie więcej niż” powoduje, że wysokość procentowa zwrotu przyznanych świadczeń określona została nieprecyzyjnie, pozostawiając do uznania organu stosującego uchwałę konkretyzację wysokości zwrotu wydatków do górnej granicy określonej w uchwale.

W ocenie organu nadzoru, takie działanie Rady nie znajduje uzasadnienia w przepisach ustawy o pomocy społecznej. Realizując upoważnienie z art. 96 ust. 4 ww. ustawy, Rada Gminy winna określić w sposób normatywny taki sposób ustalania wysokości zwrotu wydatków na świadczenia z pomocy społecznej, tj. na usługi, usługi, pomoc rzeczową, posiłki, zasiłki na ekonomiczne usamodzielnienie, zasiłki okresowe i zasiłki celowe przyznane pod warunkiem zwrotu, który pozwoli organowi stosującemu przepisy uchwały ustalać w oparciu o jej postanowienia konkretną wysokość należności z tego tytułu.

Z treści art. 96 ust. 4 ustawy o pomocy społecznej wynika jednoznacznie, że organ stanowiący podejmuje uchwałę w sprawie "zasad". Słownik języka polskiego PWN pojęcie zasad interpretuje jako: 1) prawo rządzące jakimiś procesami, zjawiskami; też: formuła wyjaśniająca to prawo, 2) norma postępowania, 3) ustalony na mocy jakiegoś przepisu lub zwyczaju sposób postępowania w danych okolicznościach, 4) podstawa funkcjonowania lub konstrukcji czegoś (Słownik języka polskiego PWN w wersji on-line pod redakcją Jerzego Bralczyka).

Zdaniem organu nadzoru, pod pojęciem zasad zwrotu wydatków należy zatem rozumieć określenie kryteriów, w oparciu o które ma ten zwrot nastąpić i w jakiej części.

Brak jasnych zasad zwrotu wydatków na świadczenia z pomocy społecznej powoduje, że uchwała Rady nie wypełnia zakresu udzielonego jej upoważnienia, co skutkuje koniecznością stwierdzenia nieważności uchwały w całości.

Uchwała podjęta na podstawie art. 96 ust. 4 ustawy o pomocy społecznej jest aktem prawa miejscowego obowiązującym na obszarze gminy. Jako akt prawa miejscowego powinna być zredagowana w taki sposób, by dla przeciętnego adresata była zrozumiała, tzn. by adresat jej przepisów wiedział, w jaki sposób ma się zachować i nie miał żadnych wątpliwości co do tego, jaką regułą postępowania wyznacza dany przepis, a organ stosujący ten przepis wiedział, w jaki sposób go zinterpretować. Przepis prawa miejscowego musi być sformułowany w sposób precyzyjny i czytelny, tak by wynikało z niego, kto, w jakich okolicznościach i jak się powinien zachować, żeby osiągnąć skutek wynikający z tego przepisu. Adresat aktu nie może być zaskakiwany treścią nieostrych czy też niepełnych przepisów. Zakres uchwały winien zapewnić ten sam poziom praw i obowiązków dla adresatów znajdujących się w identycznej sytuacji.

Zgodnie z orzeczeniem Naczelnego Sądu Administracyjnego (wyrok z dnia 6 czerwca 1995 r., sygn. akt SA/Gd 2949/94, OwSS 1996/3/91) uchwały podejmowane przez organy samorządowe muszą zawierać sformułowania jasne, wyczerpujące, uniemożliwiające stosowanie niedopuszczalnego, sprzecznego z prawem luzu interpretacyjnego. Teza przedmiotowego orzeczenia będzie miała zastosowanie tym bardziej do aktów prawa miejscowego, które zawierają normy prawa powszechnie obowiązującego na terenie gminy.

W tym stanie rzeczy, stwierdzenie nieważności uchwały Nr XIV/109/2025 jest uzasadnione.

Na niniejsze rozstrzygnięcie nadzorcze przysługuje skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Lublinie, złożona za moim pośrednictwem, w terminie 30 dni od daty jego doręczenia.

WOJEWODA Lubelski

Krzysztof Komorski

Otrzymują:

- 1) Wójt Gminy Podedwórze
- 2) Przewodniczący Rady Gminy Podedwórze